

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

74. Quam potestatem accipiat Episcopus in consecratione? Et an verò
Episcopus confirmatus ante consecrationem, & Sacerdotium possit
concedere peccatorum condonationes, quas Indulgentias vocamus? Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Archidiaconus Panormitanus locis se praecitatis tradiderunt. Et haec omnia docuit Azorius *tom. 2. lib. 3. cap. 29. quast. 13.* quem postea sequutus est Gerunda *tom. 2. lib. 8. disp. 12. cap. 1. num. 3. & alij.*

3. Dico itaque, quod communiter duo Episcopi nunquam ad unam, eandemque Ecclesiam praefici possunt. Est communis, & Catholica sententia. Probatur tum perpetua in Ecclesia traditione ab Apostolis ducta, tum ex *cap. quoniam de Offic. Iudic. ordinarij*, ibi; [Prohibemus autem omnino, ne vna eademque Ciuitas, siue Diocesis diuersos Pontifices habeat, tanquam vnum corpus diuersa Capita quasi monstrum.] Ad quam doctrinam dilucidandam multos text. refert Gloss. verb. *Monstrum*. Insuper probatur 7. q. 1. quod autem ex nonnullis Concilijs ibi citatis Praeterea id patet ex Gregorio Magno Reg. *lib. 9. Epist. 4.* ad Anatorium, & August. *Epist. 148.* ad Valerium, relata *distinct. 40.* Ante omnia peto vbi secundum locum in Ecclesia Hipponen. apertis fatetur verbis, se habere. [Vis mihi facta est meritò peccatorum meorum; nam quid aliud existimarem nescio, vt secundus locus gubernaculorum mihi traderetur, qui remum tenere non noueram, adde Glossam verb. gubernaculorum.] Nec obstat dicere Venetos habere Patriarcham simul; & Episcopum, ergo, &c. Fecere mentionem huius obediens Abb. *cit. & in capite quoniam de officio Ordinarij*, & in capite si Episcopus de Parochijs, & gloss. in illis *dist. 80. verb. singular*, asserente illum non esse Patriarcham Venetum, sed Grandensem. Verum his non obstantibus non nego cum Azorio, & alijs ex vrgentiissima causa posse Pontifices dispensate, ac duos praeficere vni Ecclesiae auctoritate, & potestate pares; Paris est, quia vnitas Pastoris singularum Ecclesiarum iuris est Canonici, in quo, vt saepe diximus, ex legitima causa Summus Pontifex dispensate potest, vt enim diuisio, Ecclesiarum, & Parochiarum iuris est Ecclesia addita. Caeterum cum è traditione Apostolica continuo vsu firmata hanc in Ecclesia Dei vnitatem semper esse seruatum dixerimus, & cum maxime ad singularum Ecclesiarum vnitatem, & Monachi cum regit vnitas Antistitum summopere faciat, merito assertum volumus, non absque vrgentiissima causa id fieri debere, cum agatur de re proximè accedente ad praescriptionem iuris naturalis diuini. Quamobrem etsi vt superiori assertionem indicauimus: Augustinus Valerij Episcopi pene vicarius fuisset, quod secundum ab illo in locum tenere fallis sit, vt cum Episcopi iura videretur exercere viuente Valerio modo iam dicto, fertur dixisse, si sciuisset Ecclesiae prohibitionem, nunquam hanc ipsam administrationem, Ecclesiae acceptauissem, sic Abb. in *cap. Quoniam, de Officio Ordinarij*. refert.

RESOL. LXXIV.

Quam potestatem accipiat Episcopus in Consecratione?

Et an verè Episcopus confirmatus ante Consecrationem & Sacerdotium possit concedere peccatorum condonationes, quas Indulgentias vocamus?

Et difficultas est, an talis Episcopus confirmatus possit de iure communi exequi ea, quae superius dicta sunt, antequam possessionem de Episcopatu acceperit? Ex part. 12. tract. 1. Rel. 74.

Quaeris non
plene sup.
contento in
hoc & seq. §.

§. 1. Longum esset de illa tractare, sed me breuiter expediam cum docto Patre Auerfa, nunc merito tertia vice Generali suae Religionis, is

itaque sic asserit tractatu de *Sacram. Ordinarij. quast. 1. sect. 11.* [Locum ad Episcopum praecipue etiam praedat, regere, & gubernare populum, & Clerum sibi committit, & subiectum, ipsaque est verus Superior, & Praelatus, habens potestatem, & iurisdictionem in alios tanquam vere sibi subiectos. Quare habet auctoritatem praecipuam, & obligandi, atque transgressores peccandi, & puniendi: in rebus inquam, spiritualibus, & ad salutem animae ordinatis. Sub quo genere continetur potestas ferendi censuras, excommunicandi, interdicens, & suspendendi, ac subinde ab eisdem censuris absoluiendi; quae quidem est potestas ligandi, & soluendi in foro externo. Habet potestatem concedendi etiam Indulgentias ad certos dies, habet auctoritatem in causis matrimonialibus, & alijs Ecclesiasticis iudicandi, ac decidendi. Constituit Parochos, & dat eis iurisdictionem administrandi ea Sacramenta, quae à Sacerdotibus apta sunt conferri. Constituit Confessarios delegatos, datus eis iurisdictionem absoluiendi à peccatis, & approbans Regulares ad idem ministerium, ad quod nempe in Sacerdotibus non sufficere sola potestas Ordinis, etiam loquendo quoad validitatem. Hinc potest sibi reseruare certos casus non concedens Confessariis delegatis, & auferens quoque Parochijs facultatem ab iis absoluiendi absque sua noua licentia speciali. Hanc Regimini potestatem hanc iurisdictionem in externo foro, potest Praelatus exercere etiam si non sit ordinatus Episcopus.] Et haec omnia Auerfa. Quae quidem ante illum obseruauerat Barth. Vgolinus de *potest. Episcop. cap. 2. §. 2. numero 2. cum seq. & Mainard. in disputat. de Iur. Episc. cap. 5. per totum.*

2. Sed notandum est hic quod Episcopus electus, & confirmatus, sed non adhuc consecratus licet, vt supra diximus, facere non possit, quae potest Episcopo consecratus, de iure tamen communi potest exercere ea, quae sunt iurisdictionis, non quae Ordinis. Vnde potest excommunicare, suspendere, interdicere, visitare, corrigere, punire, Synodum conuocare, Beneficia conferre, Ecclesias minores coniungere, & annexere, diuidere, voti & iurifurandi vincula soluere, constitutiones ponere, causas audire, & cognoscere, quorumdam peccatorum absolutiones libi reseruare. Nam ex *cap. Transmissam, &c. Notis, &c. Qualliter cap. nihil est de elect. & cap. Inter corporalia de translat.* aperte colligitur Episcopum canonice confirmatum potestatem iurisdictionis, non Ordinis nancisci, quod, vt ait Panormitanus in *cap. Inter Corporalia de translat.* locum habet in Episcopo electo, & confirmato; quamuis Sacerdos nondum sit, nihil enim impedit quominus in eo qui Presbyter non est, sit Episcopalis iurisdictionis potestas.

3. An verò Episcopus confirmatus ante consecrationem, & sacerdotium possit concedere peccatorum condonationes, quas indulgentias vocamus? Respondet cum Sancto Thoma in *4. distinct. 20. quastione 7. art. 3. & quast. 4. art. 2.* quem etiam Panormitanus in *cap. suffragan. num. 7. de elect. & Calderin. in cap. mendicibus, de excess. Praelat.* sequuntur posse quoniam haec potestas non est Ordinis, sed iurisdictionis nam per huiusmodi condonationes peccatorum non confertur Sacramentum, sed ex Ecclesiae thesauro, qui Christi Domini, & Sanctorum meritis constat bona impartuntur nobis, quibus poena peccatorum remittuntur.

4. Verum difficultas est, an talis Episcopus confirmatus possit de iure communi exequi ea, quae superius dicta sunt, antequam possessionem de Episcopatu acceperit: Hanc quaestionem tractauit Panormitanus in *cap. Transmissam de elect. num. 3.* vbi refert duas sententias

tenas: Innocent. enim Hostiens. & Ioan. Andr. quos ipse Abbas citat, affirmat, eod quod in cap. Nostri, & qualiter, cap. Nihil est, & cap. Transmissam de elect. facta post electionem, & confirmationem nihil aliud in Episcopo requiritur ad plenam administrandi potestatem, ergo non est necesse, vt Episcopus possessionem nactus sit, nisi alicubi fuerit consuetudine receptum, ne Episcopus administret, quæ sunt Iurisdictionis, donec fuerit possessionem assecutus.

3. Cæterum Archidiaconus, Dyasus, & Petrus Ancharanus, quos etiam ibidem refert Abbas, negant posse Episcopum exequi quæ sunt Iurisdictionis, nisi possessionem consecutum. Quicquid dicat Abbas loco citato illud prius probabilius videtur. Nam iure communi antiquo, de quo Innocentius, Hostiensis, & Ioannes Andreas loquuntur, non requirebatur possessio; satis enim erat electio, & Confirmatio, vt illi tradiderunt, nisi vbi aliud vsu receptionem erat, at vero iure nouo, quod habetur in Extrauaganti, Iniunctæ de elect. inter Extrauagantes communes opus est, vt Episcopus si velit ea quæ sunt Iurisdictionis exercere, obtineat literas Apostolicas, sine quibus nec admitti, & recipi tanquam Episcopus, nec possessionem Ecclesiæ sibi collatæ consequi potest: nam in ea constitutione sic habetur: [Præsentem perpetuò valitura constitutione sancimus, vt qui apud Apostolicam sedem promouentur, aut confirmationis, consecrationis, vel benedictionis munus recipiunt, ad commissas eis Ecclesias absque Apostolicæ Sedis literis huiusmodi eorum promotionem, consecrationem, seu benedictionem, continentibus, accedere, vel honorum Ecclesiasticorum administrationem accipere non præsumant, nullique eos absque dicta literarum ostensione recipiant, aut eis partant, vel intendant.] Hæc in ea constitutione: quæ penam deinde constituit in Episcopos quidem, vt sit irritum, & inane quicquid fecerint, nec aliquid sibi ex prouentibus acquirant: in Canonicos verò, & Clericos qui ipsos sine huiusmodi literis admitterint, vel ipsi paruerint, vt tandiu sint à beneficiorum suorum perceptione suspensi, donec Apostolicæ Sedis gratiam meruerint obtinere. Panormitanus in cap. qualiter de elect. meminit huius Extrauagantis, dicens: Nullum Episcopum antequam habeat literas Apostolicas iure posse administrare, aut recipi ab Ecclesia tanquam Præfulem, alioqui recipientes, aut receptus incurant in penas prædictæ Extrauagantis. Et hæc omnia, & plura alia latè probat, & discipul. Pater Gerardo de Episcop. tom. 2. lib. 1. disp. 4. §. 6. cum alijs plenè.

quod Pontifex facta electione immediatè eam accipiat à Christo.

2. Secunda Conclusio. Quando potestas illa conferretur à Pontifice, ante consecrationem auferri, & mutari potest: quando autem conferretur à Deo in consecratione, non potest auferri, licet vsus eius possit impediri per subtractionem materiae. Ita Becanus, sed ego magis clarè assero, quod Episcopo iure diuino ex vi Sacramenti multæ potestates conferuntur, quæ ab illis non sunt vlla superioritate amouibiles, & à Characterè indelebili procedunt: Tales sunt, quæ subiiciuntur in definitione: Nimitum; Potestas conferendi ordines, Sacerdotes consecrandi, Confirmationis Sacramentum administrandi, quæ ita ex vi ordinationis Episcopo quantumvis degradato, excommunicato, suspensio iure diuino competunt, vt si ab illo conferantur, validè & efficaciter conferantur, etsi ratione prohibitionis, vel impedimenti Canonici illicitè.

3. Et quamvis nonnulli ex Historiis antiquis referant, Abbates, & simplices Sacerdotes Pontificum concessione Subdiaconos, & Diaconos consecratisse, & Sacramentum Confirmationis cum Chrismate ab Episcopo confecto ex delegatione summorum Pontificum administrasse (de quibus non est modo meum longas disputationes texere.) In hoc tamen potestas Episcopo ex vi suæ ordinationis concessa ab illa saltem distinguitur: Quod potestas illa delegata (supposito quod etiam ex Institutione Christi delegari potuerit) fuerit semper reuocabilis, siue per cessationem, siue per suspensionem, aut quamvis prohibitionem, ita vt stante reuocatione effectum nullum habuerit, Potestas autem Episcopo in sua ordinatione collata, ita iure diuino ex vi Characteris eis competat, vt vlla humana potestate tolli, aut immutari possit. Vnde stat quod ex vi Characteris, & Ordinationis suæ indelebiter Episcopus ordines omnes conferat, & Baptizatos confirmet validè. Et ita docet Marchant. in Tribun. Sacram. tom. 3. tract. 7. tit. 1. quæst. 2. concl. 1.

4. Verùm pro resolutione dubij, etiam discutendum videtur, à quonam Episcopi habeant potestatem Iurisdictionis. Et quidem prima opinio est, Episcopos eam habere immediatè à Pontifice: Ita Caiet. tom. 1. Opusc. tract. 1. Heræus in lib. de potestate Pape, Gabr. lib. 3. in Canonem Missæ, Bellarmin lib. 4. de Pontific. cap. 22. Probatur primò ex figura veteris Testamenti, quia num. 2. Deos iussit, vt Septuaginta Seniores acciperent de spiritu Moysis, & iuuarent illum in regendo Populo. Quo Deus significare voluit in Moysè residere totam authoritatem, & alios, si quam habent, à Moysè habere. At Pontifex in Ecclesia tenet eum locum, quem tenuit Moyses in populo Iudæorum. Secundò, quia Regimen Ecclesiasticum est Monarchicum. Ergo omnis authoritas est in vno, & ab hoc in alios deriuatur. Tertio quia Cyprian. in lib. de unit. Ecclesia, comparat Sedem Pontificiam Capiti, Radici Fonti, & Soli At in omni corpore virtus membrorum deriuatur à capite, & in omni arbore virtus ramorum oritur ex radice, & in omnibus riuus aqua fluit ex fonte, & omnium radiorum lux est à Sole. Ergo omnis Iurdictio Ecclesiastica est à Pontifice. Quarto quia si Deus immediatè conferret Episcopis Iurisdictionem, omnes haberent illam æqualem; quod falsum est. Quintò Pontifex non posset illam auferre, aut mutare, quod tamen sæpè facit, vt patet ex Dino Bernardo Epistol. 131. ad Mediolanenses, non ita absolutè, sed dependenter à Pontifice secunda opinio est, Episcopos suam Iurisdictionem immediatè habere à Deo, ita Francisc. Victoria in Relectione 2. de potest. Ecclesia, quæst. 2. Alphonus à Castro lib. 2. de iusta hæreticorum punitione,

etiam § not. seq.

N. A. E. I. V. V. I. I.

Sup. hac qu. in to. 6. tr. 1. Resol. 18 §. Vtrum Episcopi, & in tom. 1. tr. 5. lege gratam dicit Res. 22. per tot.

RESOL. LXXV.

Potestas, quam Episcopus in sua Consecratione accipit, an possit à Summo Pontifice auferri? Et à quonam Episcopi habeant potestatem Iurisdictionis? Exp. 12. tr. 1. Res. 75.

AD hoc quæsitum sic respondet Martinus Becanus de Sacram. capite 26. quæstione 8. per duas Conclusiones. [Prima sicut in Iurisdictione interiore, sic etiam in hac exteriori duo sunt. Primò potestas regendi, & gubernandi Ecclesiam, Secundo applicatio materiae. Potestas regendi dupliciter conferri potest. Primò à Summo Pontifice, quo pacto conferretur Episcopo electo, & confirmato, non dum tamen consecrato. Secundo à Deo, quo pacto conferretur in consecratione. Applicatio materiae tamque semper conferretur ab ipso Pontifice, vel Ecclesia, nisi